

det kunde Ministeriet udmærket have gjort ved at modtage min Dagsorden og drøfte dette Spørgsmaal paa en saglig Basis.

P. Munch: Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen udtalte, at det radikale Ministerium i sin Tid ofte havde gennemført Kampbeslutninger med mindre Flertal end det, der her var Tale om. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem tænker paa. Det ærede Medlem kan dog ikke være uvidende om, at i den Aarrække, det radikale Ministerium styrede, kunde vi ikke gennemføre Beslutninger i Rigsdagen uden Tilslutning ogsaa fra Landstinget, hvor der var et Flertal af de andre Partier. Jeg kan dertil føje, at selv i det sønderjydske Spørgsmaal, som det ærede Medlem vel maa have haft i Tanker, var Forholdet dette, at der ikke forelaa nogen Beslutning fra Rigsdagens Side overfor noget Spørgsmaal, der skulde afgøres, hvor ikke et meget stort Flertal stod sammen med Regeringen. Fra først af stod vi med fuldkommen Enighed i det paagældende Spørgsmaal.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard spurgte, hvorledes en Folkeafstemning skulde finde Sted. Vi har i vort Forslag nu som i 1909 anvist en Vej, der er lige til, den, som almindeligt anvendes andre Steder, nemlig at det af Rigsdagen vedtagne Lovforslag ikke træder i Kraft, før det har faaet Tilslutning ved en Folkeafstemning med Ja og Nej. Det er en ganske ligefrem Fremgangsmaade. Men hvis dér fra andre Partiers Side ønskes en anden Fremgangsmaade, f. Eks. den Fremgangsmaade, som det ærede Medlem talte om her for et Øjeblik siden, hvor man undergiver et ganske bestemt Spørgsmaal Folkeafstemning som en Art Vejledning overfor Rigsdagen, er vi ogsaa villige til at følge denne Fremgangsmaade. Det har vi allerede ved tidligere Forhandlinger udtalt, at der ikke vilde være nogen Vanskelighed ved at finde Vej frem, hvis man da ikke, saaledes som man hidtil har gjort det fra Flertalspartiernes Side, overhovedet stiller sig imod en Afgørelse under en eller anden Form ved Vælgerne.

Det ærede Medlem sagde, at Flertallet var ikke skrumpet sammen til 4 Stemmer, thi Erhvervspartiet var allerede paa et tidligere Tidspunkt gaaet bort. Jeg skal ikke diskutere med det ærede Medlem om, paa hvilket Tidspunkt Erhvervspartiet har skilt sig eller ikke skilt sig ud fra Regeringsmajoriteten. Det, jeg har fremhævet, er, at man i Øjeblikket synes

at have Udsigt til en Majoritet omkring ved 4 Stemmer, og jeg har fremhævet, hvilken Karakter denne Majoritet vilde være af. Det ærede Medlems Udtalelser bekræftede i saa Henseende fuldstændig mine Udtalelser ved hele den Skildring, han gav af, hvorledes Medlemmer af det Parti, han tilhører, muligvis vilde holde sig tilbage fra Afstemningen, og den Omtale, han gav af Erhvervspartiets Afstemning.

Det ærede Medlem udtalte dernæst, at den Erklæring fra den kommanderende General, der har været benyttet overfor det konservative Folkeparti, kunde andre Partier ogsaa have faaet. Forholdet er imidlertid dette, at vi har bedt den højtærede Forsvarsminister om Erklæringer fra de to kommanderende Generaler og Generalstabschefen, altsaa ogsaa fra den kommanderende General, her er Tale om, General Wolff. Men den højtærede Minister har nægtet at lade os faa Adgang til en saadan Erklæring, og Flertallet i Udvalget har stemt mod en gentagen Opfordring. Forholdet er da dette, at hvis man skal have saadanne Udtalelser fra de paagældende højeste militære Myndigheder, skal man gaa Bagveje og søge dem indhentet privat i Stedet for at faa dem ad den lovlige, regelmæssige Vej, gennem den Minister, under hvem den paagældende General hører. Dette anser jeg for en Ødelæggelse af de rimelige Former for vort offentlige Liv. Og derfor har jeg gjort Indsigelse mod den Fremgangsmaade, der her er anvendt.

Det er gennem faldne Udtalelser i øvrigt tilstrækkeligt understreget, at det politiske Moment, der er kommet ind i denne Sag, er kommet ind ved den højtærede Ministers Erklæring og ved den Maade, hvorpaa de to store Partier har taget dette Spørgsmaal. Det ærede Medlem synes at mene, at hver Gang man stemmer mod Regeringen i en Sag, er dette i og for sig en politisk Afgørelse. Det kan det naturligvis være, men det er dog i første Række en saglig Afgørelse; og et politisk Moment i den Forstand, at der er Tale om et Ønske om at forvandle Styret i Danmark paa det givne Spørgsmaal, er der ikke fra vor Side i den Afstemning, vi her anbefaler. Vi ønsker, at den nuværende Regering skal slide sin Tid ud og sætte saa meget som muligt til af den Anseelse, med hvilken den traadte til, før en Vælgerdom bliver fældet over den. Men dette Ønske kan for os ikke være afgørende ved vor saglige Afstemning over et betyd-